

1 Φεβρουαρίου 2017

Ο Άγ. Κάλλιστος Πατριάρχης Κων/πόλεως ο Καταφυγιώτης & η Ι. Μονή Καταφυγίου Αιτωλίας

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Γέρ. Εφραίμ Βατοπαιδινός](#) / [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στην αίθουσα εκδηλώσεων του Παπαστρατείου Μεγάρου της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου άρχισαν το Σάββατο 28 Ιανουαρίου 2017, οι εργασίες της Διημερίδας, που διοργάνωσε η Ιερά Μονή Εισοδίων της Θεοτόκου Μυρτιάς Τριχωνίδος, ο Δήμος Θέρμου και ο Εκπολιτιστικός Όμιλος Θέρμου.

Το γενικό θέμα ήταν: **«Ο Άγιος Κάλλιστος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ο Καταφυγίωτης και η Ιερά Μονή Καταφυγίου».**

Κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών της Διημερίδας, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμάς αναφέρθηκε στην προβολή τόσο των τοπικών Αγίων, όσο και των Ιερών Μονών που επιθυμεί να κάνει πάντοτε η Ιερά Μητρόπολις Αιτωλίας και Ακαρνανίας, αλλά και στον Άγιο Κάλλιστο λέγοντας χαρακτηριστικά:

«Η Ιερά Μητρόπολη μας είναι περιοχή αγιοτόκος και αγιοτρόφος και δοξάζουμε τον Τριαδικό Θεό μας για τη μεγάλη αυτή δωρεά και ευλογία. Χάριτι Θεού καταβάλαμε στο παρελθόν και συνεχίζουμε και σήμερα τις προσπάθειές μας, παρά την αδυναμία μας, για να γνωρίσουμε τους τοπικούς μας Αγίους, να γνωρίσουμε την αγία τους ζωή και πολιτεία, τα ιερά παλαισμάτά τους, την άσκησή τους, τα μαρτύριά τους, να καθρεφτίσουμε τον ράθυμο και χωματένιο εαυτό μας μέσα στις αρετές τους που λάμπουν, να γνωρίσουμε, ιδιαιτέρως, τους τοπικούς αγίους μας στα παιδιά μας. Με αυτόν τον τρόπο όλοι να ωφεληθούμε, να ελεγχθούμε, να ανανήψουμε, να παρακινηθούμε για την αναζωπύρωση ενός αληθινού πνευματικού αγώνα, ο οποίος θα μας συγκρατήσει από την καταιγίδα και την λαίλαπα, την αποστασία της εποχής μας και θα μας ενισχύσει για να μιμηθούμε κι εμείς τους αγίους μας.

Μέσα σε αυτές τις επιδιώξεις, τους πόθους και τις προσπάθειες εντάσσεται η οργάνωση της Διημερίδος αυτής, που σκοπό έχει να γνωρίσουμε την Ιερά Μονή Καταφυγίου και περισσότερο τον μεγάλο άγιο Κάλλιστο τον Καταφυγιώτη, ο οποίος ασκήτευσε στην Ιερά Μονή και ακτινοβολεί με την καθαρότητά του, την ευλάβειά του, την νηπτική παρουσία και συγγραφή του, την εν γένει πνευματική του ακτινοβολία και αγιότητά του. Είναι ένας ακόμη τοπικός μας Άγιος και οφείλουμε να τον γνωρίσουμε. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Σεβασμιώτατος στον πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενο της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου αρχιμ. Εφραίμ, κεντρικό ομιλητή της Διημερίδας.

«Όλοι μαζί, αυτή τη στιγμή οφείλουμε πολλές ευχαριστίες στον άγιο Καθηγούμενο της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Γέροντα Εφραίμ για την παρουσία του, αλλά και για την ομιλία που θα μας προσφέρει σε λίγο. Τον γνωρίζουμε, τον

σεβόμαστε και τον αγαπούμε τον π. Εφραίμ. Πανελληνίως και πανορθόδοξως είναι γνωστή η προσφορά του στην Ορθόδοξο Εκκλησία και στον Ορθόδοξο Μοναχισμό. Παντού είναι γνωστοί οι αγώνες του, η ομολογία του και η βοήθειά του.

Πολλές φορές γευθήκαμε την μεγάλη του αγάπη και την αρχοντική και αβραμιαία φιλοξενία του στην Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, αλλά και την μεγάλη πνευματική ωφέλεια που πήραμε.

Παρά τους πολλούς κόπους και τις φροντίδες του ήλθε κοντά μας για να μας δώσει αγιορειτική ευωδία και πνευματικότητα, να μας προσφέρει λόγια πατερικά και καθαρά, να μας μιλήσει για τον νηπτικό Άγιο Καλλίστο τον Καταφυγιώτη.

Τον ευχαριστούμε και ταπεινά δεόμαστε ο Κύριος να του χαρίζει έτη πολλά, να ποιμαίνει αγιαστικά την Ιερά Μονή του, να οδηγεί όλους τους πατέρες στην ένωση με τον Χριστό μας, να στηρίζει κι εμάς που τόσο έχουμε ανάγκη από λόγο πνευματικής εμπειρίας και αγιότητας».

Κλείνοντας την προσφώνησή του, ο Σεβασμιώτατος, ευχαρίστησε τους διοργανωτές και όσους συνέβαλαν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στην προετοιμασία της Διημερίδος. Την Ιερά Μονή Εισοδίων της Θεοτόκου Μυρτιάς και τον πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο αυτής αρχιμ. Ιωσήφ Ζωγράφο, τον αξιότιμο Δήμαρχο Θέρμου κ. Σπυρίδωνα Κωνσταντάρα και τους συνεργάτες του, τον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Θέρμου και τον αξιότιμο Πρόεδρο αυτού κ. Γεώργιο Σαγώνα, καθώς και όλα τα μέλη του Συλλόγου και ευχήθηκε πλούσια την πνευματική ωφέλεια σε όλους.

Χαιρετισμούς απηύθυναν η Αντιπεριφερειάρχης Αιτωλοακαρνανίας κα Χριστίνα Σταρακά, ο Δήμαρχος Θέρμου κ. Σπυρίδων Κωνσταντάρας, ο Πρόεδρος του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Θέρμου κ. Γεώργιος Σαγώνας και η Πρόεδρος του Συλλόγου Κίνησης Γυναικών και Φίλων του Δρυμώνα Τριχωνίδος κα Μαρία Κόλλια. Γραπτό χαιρετισμό απέστειλε ο κ. Χαράλαμπος Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας και ποιητής της ιεράς ακολουθίας του Αγίου Καλλίστου.

Ακολούθως, στο βήμα προσήλθε ο πανοσιολογιώτατος Καθηγούμενος της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου αρχιμ. Εφραίμ, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Το πρόσωπο και το έργο του Αγίου Καλλίστου του Καταφυγιώτου».

Ο π. Εφραίμ αναφέρθηκε στην προσωπικότητα, στο νηπτικό και πατερικό έργο του Αγίου Καλλίστου και ιδιαίτερα στα κείμενά του που περιέχονται στους τόμους της Φιλοκαλίας.

Στο πρώτο μέρος της εισηγήσεώς του ο Γέροντας ανέφερε χαρακτηριστικά: «Τα

τελευταία κατά σειρά κείμενα στην Φιλοκαλία μαρτυρούν την κορύφωση και τελειότητα της νηπτικής εν Χριστώ ζωής. Αναφέρονται στην τελείωση της πνευματικής ζωής, την θέωση και έχουν ως συγγραφέα κάποιον Κάλλιστο, είτε τον πατριάρχη Κάλλιστο, είτε τον Ξανθόπουλο, είτε τον Τηλικούδη, είτε τον Καταφυγιώτη. Όλοι αυτοί οι «Κάλλιστοι» της Φιλοκαλίας, αλλά και αυτοί που συναντούμε σε χειρόγραφους κώδικες ως Αγγελικούδη, Μελενικιώτη, Αγγελικό, Αντιληκούδη και Λικούδη πιστεύουμε ταπεινά, ότι είναι το ένα και αυτό πρόσωπο. Αυτό φαίνεται από την μελέτη των ιδίων κειμένων, από το προσωπικό ύφος του συγγραφέα και από κάποια βιογραφικά στοιχεία.

Ο Άγιος Κάλλιστος ως μοναχός έζησε αρχικά στο Μελένικο των Σερρών, που σήμερα ανήκει στην Βουλγαρία, σε ένα κάθισμα που μετετράπη σε Μονή, εξ ου και Μελενικιώτης. Ήταν πολύ ενάρετος και κοντά του είχε συγκεντρώσει πολλούς μοναχούς. Κατόπιν μετακόμισε στην Μονή Καταφυγής, εξ ου και ονομάστηκε Καταφυγιώτης. Στην συνέχεια πήγε στην Κωνσταντινούπολη στο κελλί των Ξανθοπούλων, το οποίο αργότερα μετετράπη στην γνωστή Μονή Ξανθοπούλων.

Τα επίθετα που έπαιρνε ο Άγιος Κάλλιστος είχαν σχέση με τον τόπο διαμονής του, όπως συνηθίζεται για ένα μοναχό, Μελενικιώτης, Καταφυγιώτης, Ξανθόπουλος. Από την Μονή Ξανθοπούλων προήχθη σε Πατριάρχη τον Μάιο του 1397. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι έμεινε μόνο για τρεις μήνες στον πατριαρχικό θρόνο, ενώ κάποιοι άλλοι για επτά μήνες ως την οσιακή κοίμησή του, που συνέβη στις 22 Νοεμβρίου 1397».

Αναφερόμενος, ο Γέροντας Εφραίμ, στο σπουδαίο συγγραφικό έργο του Αγίου Καλλίστου τόνισε μεταξύ άλλων: «Όταν ομιλούμε για το έργο του Αγίου Καλλίστου εννοούμε το συγγραφικό, γιατί δεν γνωρίζουμε την άλλη δραστηριότητά του. Σίγουρα θα είχε και αξιόλογη ποιμαντική δραστηριότητα για να εκλεγεί Πατριάρχης, αλλά δεν έχουμε κάποιες άμεσες ή έμμεσες μαρτυρίες. Το συγγραφικό του όμως έργο είναι τεράστιο σε όγκο και ίσως ό,τι υψηλότερο μας έχει προσφέρει η νηπτική παράδοση των Πατέρων της Εκκλησίας».

Στο τελευταίο μέρος της εμπειριστατωμένης εισηγήσεώς του ο άγιος Καθηγούμενος αναφέρθηκε εκτεταμένα στην διδασκαλία του Αγίου Καλλίστου περί της δυνατότητας της ενώσεως του ανθρώπου με τον Θεό. Τόνισε χαρακτηριστικά: «Η διδασκαλία του Αγίου Καλλίστου είναι ακραιφνώς πατερική και ησυχαστική. Ακολουθεί τον μεγάλο ησυχαστή και θεολόγο του 14ου αιώνα, τον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά, τον οποίο μάλιστα θεωρεί ως μεγάλο Πατέρα της Εκκλησίας και τον επαινεί εξαιρετικά στα έργα του. Τα συγγράμματά του που περιλήφθησαν στην Φιλοκαλία, είναι ελάχιστα σε σύγκριση με το όλο έργο του. Στην Φιλοκαλία περιλαμβάνονται πέντε λόγοι του. Τα ανέκδοτα έργα του αριθμούν περισσότερες

από 1500 σελίδες σε χειρόγραφους κώδικες. Είναι ευχής έργον να εκδοθούν τα Άπαντα του μεγάλου αυτού ησυχαστού του τέλους του 14ου αιώνα, του Αγίου Καλλίστου.

Κεντρικό σημείο της διδασκαλίας του αποτελεί το μέγιστο χάρισμα που έχει δώσει ο Θεός στον άνθρωπο, το να μπορεί να ενωθεί ο άνθρωπος μαζί του. Αυτή η θεία ένωση, αρχικά η ενοειδής ένωση του νου με τον εαυτό του και κατόπιν η ενοειδής ένωση με τον Θεό, είναι «υπέρ νουν, υπέρ λόγον, υπέρ αίσθησιν». Ο νους θεωρεί τον Θεό, η δε διάνοια μένει έκπληκτη. Η καρδιά εκτός από συνισταμένη όλων των δυνάμεων της ψυχής είναι και ο τόπος ενοικήσεως του Θεού, ο τόπος της αληθινής, καρδιακής προσευχής. Κατά την καρδιακή προσευχή ο νους βρίσκεται μέσα στην καρδιά, είναι ενωμένος μαζί της και προσεύχεται αβίαστα, φυσιολογικά, χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια επικαλούμενος το όνομα του Κυρίου Ιησού. Τότε ο αγωνιζόμενος έχει την αισθητή ενέργεια της θείας Χάριτος στην καρδιά του, η οποία τον οδηγεί όλο και σε μεγαλύτερο πόθο Θεού. Αυτός ο πόθος γίνεται τελικά ένας ακόρεστος έρωτας προς τον Θεό. Κατά την μοναδική και εξαιρετική έκφραση του Αγίου Καλλίστου τότε βιώνεται ένας «μανικός, εκστατικός, βακχικός έρωτας» προς τον Θεό».

Η πρώτη ημέρα της Διημερίδας έκλεισε με Ύμνους από την Ακολουθία του Αγίου Καλλίστου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Τους ύμνους απέδωσε θαυμάσια η Βυζαντινή Χορωδία Αγρινίου, υπό την διεύθυνση του μουσικολογιωτάτου κ. Ανδρέα Λανάρα. Την ευθύνη συντονισμού της πρώτης ημέρας είχε ο εκπαιδευτικός κ. Κωνσταντίνος Πετρόπουλος. Οι εργασίες της Διημερίδας συνεχίζονται και αύριο, Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2017, στο Δημαρχιακό Μέγαρο Θέρμου.

Πηγή: briefingnews.gr